

Murskeviljan käyttö lypsylehmien ruokinnassa

Seija Jaakkola, Eeva Saarisalo, Reima Kangasniemi, Juha Sariola ja Hannele Khalili

*MTT Kotieläintuotannon tutkimus
31600 Jokioinen
etunimi.sukunimi@mtt.fi*

Viljan murskesäilöntä

- ☒ Vaihtoehto kuivatukselle
- ☒ Puinti ennen täystuleentumista kosteuden ollessa 35 – 45 %
- ☒ Joustavuutta viljan korjuuseen
- ☒ Hyvä sato
- ☒ Litistys, säilöntäaine, tarvittaessa vesilisäys
- ☒ Säilöntä perustuu happamuuteen ja hapettomuuteen
- ☒ Ei prosessointia syöttövaiheessa, ei pölyä
- ☒ Taloudellisesti edullisempää kuin viljan kuivatus

Maataloustieteen Päivät 2004 2

Tutkimuksessa verrattiin ohran murskesäilöntää ja kuivatusta

- ☒ Kasvuston seuranta → korjuuajankohdan vaikutus sadon määrään ja koostumukseen
- ☒ Varastointimenetelmän vaikutus ohran tappioihin ja koostumukseen
- ☒ Ruokinnallinen arvo lypsylehmien seosrehuruokinnassa
- ☒ Valkuaisruokinnan vaikutus
- ☒ Taloudellinen tulos

Maataloustieteen Päivät 2004 3

Menetelmät

- ☒ Koerehut kaksitahoisesta Inari-ohrasta v. 2001
- ☒ Puinti: murskeohra 21.-23. elokuuta
kuivaohra 19. syyskuuta
- ☒ Litistys: Murska 350 S2 valssimyllyllä
- ☒ Säilöntäaine: AIV2000 3,3 l/t
- ☒ Murskeohran säilöntä laakasiiloon
- ☒ Kuivaohran kuivatus kuumailmakuivurissa
- ☒ Ruokintakoe Minkion tutkimuspihatossa seosrehuruokintana
- ☒ Tutkittavat tekijät :
  - Ohran käsittely
  - Valkuaisruokinta

Maataloustieteen Päivät 2004 4

Ohrasato tähkimisen jälkeen (näytteet pystykasvustosta)

kg ka/ha

Date	Yield (kg ka/ha)
25.7.	~500
1.8.	~1500
7.8.	~2500
14.8.	~3000
21.8.	~3500
29.8.	~3300
4.9.	~4000
11.9.	~3800
19.9.	~3500

Maataloustieteen Päivät 2004 5

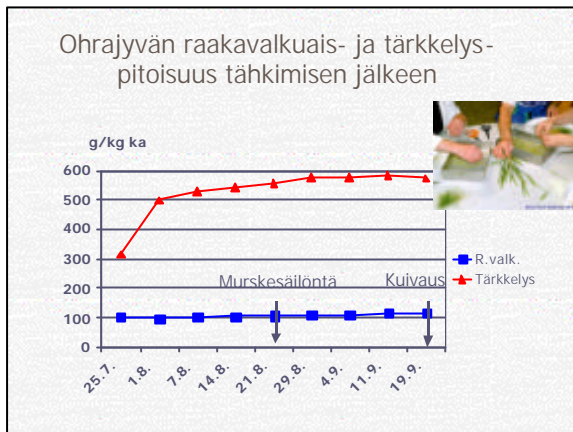
Epätasainen tuleentuminen ja voimakkaat sateet elo-syyskuun vaihteessa vaikuttivat satoon

	Korjuupäivä	Kosteus %	Puitu sato kg ka/ha
Murskesäilöty	21. Elokuuta	44,2	3 305
Kuiva	19. Syyskuuta	21,8	3 230

Maataloustieteen Päivät 2004 6

Ohran koostumus korjuu- ja ruokintavaiheessa (g/kg ka)

	Murskesäilötty		Kuiva	
	Korjuu	Ruokinta	Korjuu	Ruokinta
Kuiva-aine, g/kg	558	562	782	891
Tuhka	32	41	29	27
Raakavalkuainen	102	111	113	112
Tärkkelys	573	516	579	599
NDF	201	159	209	189
Sokeri	49	32	37	

Murskeohran käymislaatu oli hyvä (g/kg ka)

Kuiva-aine, g/kg	562
pH	3,86
Sokeri	32
Maitohappo	40
Etikkahappo	11
Voihappo	0,1
Etanoli	8,5
Ammonium-N, g/kg N	33

- ### Murskeohran säilöntätappio oli pieni
- ☑ Ei puristenestettä
  - ☑ Hyvän käymislaadun perusteella pieni käymistappio, max 2 % kuiva-aineesta
  - ☑ Vähän pintapilaantumista, 0,9 % kuiva-aineesta
  - ☑ Huolellinen säilöntä ja hyvät menetelmät kaikissa vaiheissa
    - ➔ pienet tappiot

Osakokeet toistettuina latinalaisina neljönä

	Valkuaisiä lypsyasemalla
Koe 1 (16 vanhempaa lehmää)	
Seosrehu – kuivaohra	-
Seosrehu – kuivaohra	1 kg rypsirohetta
Seosrehu – murskeohra	-
Seosrehu – murskeohra	1 kg rypsirohetta
Koe 2 (16 vanhempaa lehmää)	
Seosrehu – kuivaohra	-
Seosrehu – kuivaohra	2 kg rypsirohetta
Seosrehu – murskeohra	-
Seosrehu – murskeohra	2 kg rypsirohetta
Koe 3 (26 ensikkoa)	
Seosrehu – kuivaohra	-
Seosrehu – murskeohra	-

Seosrehu (% kuiva-aineesta)

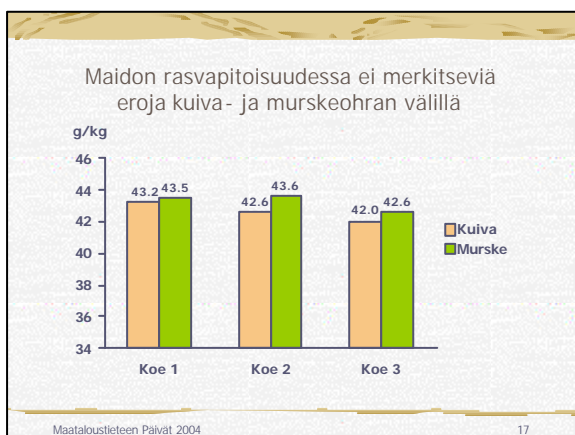
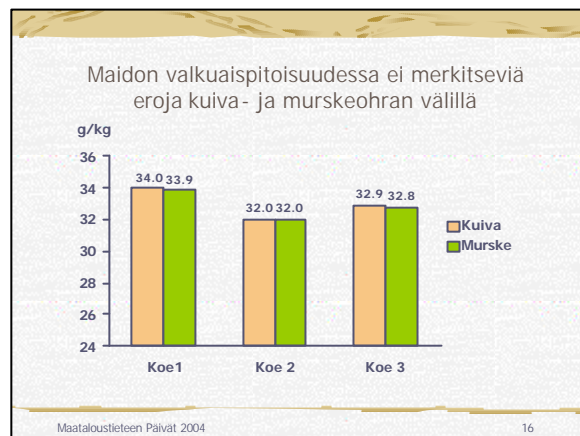
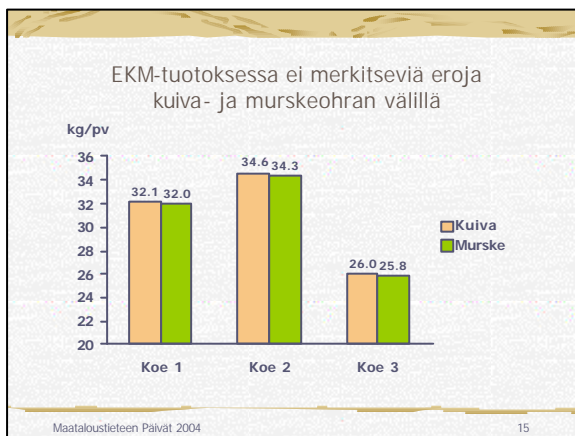
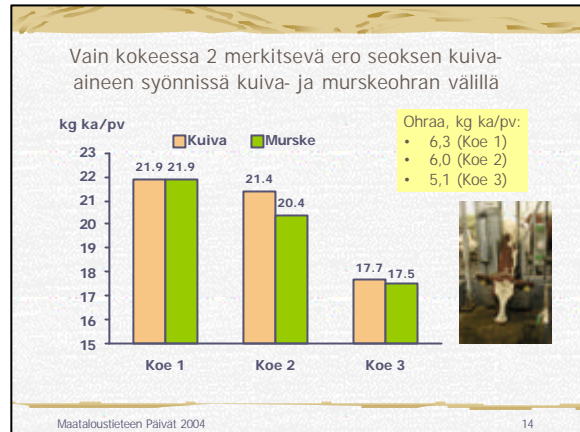
Nurmisäilörehu	55,0
Ohra (kuiva tai murskesäilötty)	28,7
Rypsirouhe	10,1
Melassileike	4,7
Kivennäisseos	1,5

Seosrehun koostumus (g/kg ka)

	Kuivaohra	Murskeohra
	Seos	Seos
Kuiva-aine, g/kg	319	303
Raakavalkuainen	152	150
Täkkelys	147 (172*)	147
NDF	422	417
ME, MJ/kg ka	11,6	11,6
AAT	95	95

* Laskennallinen täkkelyspitoisuus

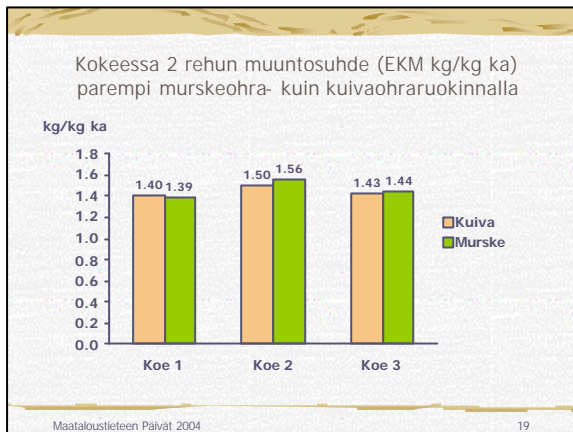
Maataloustieteen Päivät 2004 13

Ohran käsittelyn ja rypsirohelinän vaikutus maidon rasvahappojen osuuksiin (g/100 g rasvahappoja)

Ohra	Kuiva		Murske		SEM	Merkitsevyys	
	0	2	0	2		Ohra	Rypsi
Rypsirouhe (kg/pv)							
Tyydyttyneet	76,7	74,7	75,6	74,1	0,29	*	***
Kertatyydyttym.	20,2	22,0	21,4	22,7	0,26	*	***
Monitydyttym.	3,1	3,3	3,0	3,2	0,04	*	***

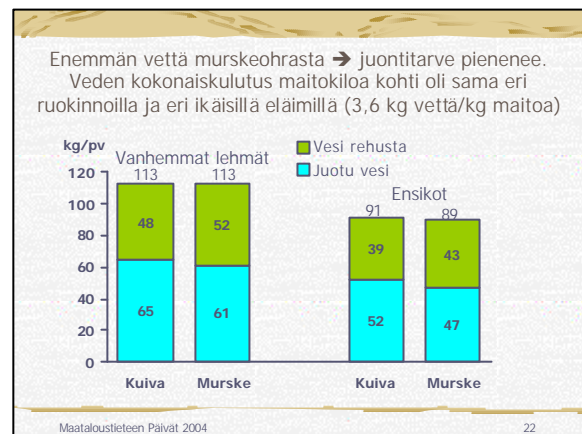
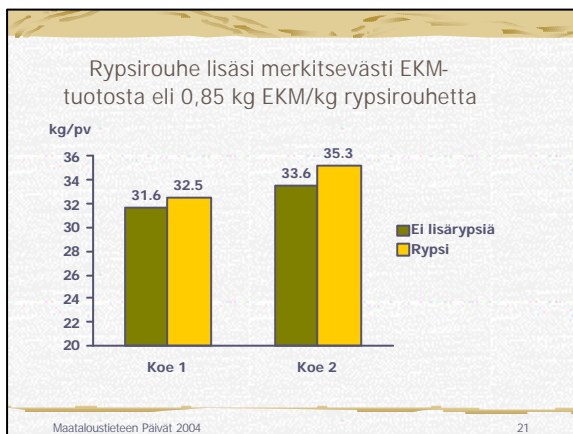
Maataloustieteen Päivät 2004 18

Ohran käsittelyn (kuivatus vs. murskesäilöntä) ja ylimääräisen valkuaisäydennyksen (rypsirouhe) välillä ei merkittävää yhdysvaikutusta =>

Rypsirouheen vaikutus oli sama kuivaohraa ja murskeohraa saaneilla lehmillä

Maataloustieteen Päivät 2004 20

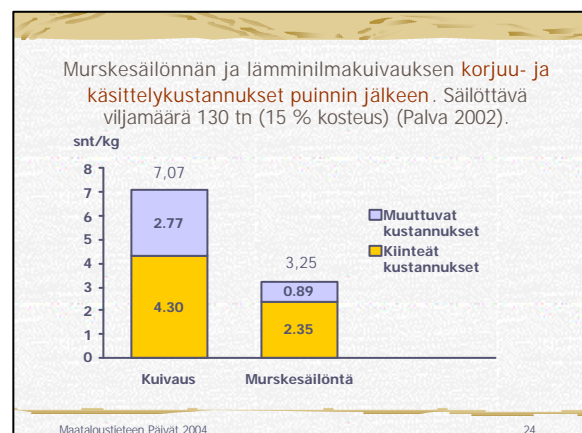

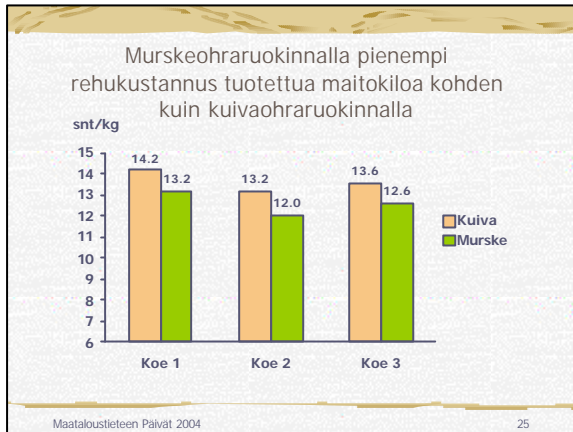
Viljan käsittelymenetelmän vaikutus rehukustannukseen

- Viljan tuotantokustannus
- Viljasato (kg/ha)
- Tappiot
- Ruokinnallinen arvo

→ Rehukustannus: snt/kg maitoa

Maataloustieteen Päivät 2004 23

- ### Johtopäätökset
- ☒ Murskesäilönnällä sama tai jopa suurempi sato kuin kuivatuksella
  - ☒ Jyvän kehitys saavuttanut maksiminsa murskeviljan korjuuhetkellä
  - ☒ Huolellinen säilöntä → pienet säilöntätappiot
  - ☒ Murskeohralla ja kuivaohralla sama ruokinnallinen arvo
  - ☒ Murskevilja soveltuu hyvin seosrehuruokintaan
  - ☒ Murskeohralla pienempi rehukustannus tuotettua maitokiloa kohden
- Maataloustieteen Päivät 2004 26